

Аб паскарэння і спрашчэння земляўпарадкавання

(У парадку абгаварэння)

На трэба даказаць шырочы колам сялянства аб тэй ролі, якую павінна адыграць земляўпарадкаванне ў справе развіцця гаспадаркі, дзейнай яе інтэнсіфікацыі, павялічэння таварнай яе часткі, стварэння грунту для вытворчага кааперавання і калектывізацыі. Без земляўпарадкавання няма ніякіх сур'ёзных гаспадарчых палешаньняў, ніякіх скармянчальных машынаў, павялічэння прадукцыйнасці працы і г. д.

Вось таму XV партыйны з'езд пачаў з цэлым радом іншых вельмі важных дырэктыў у галіне сельскага гаспадаркі настанавы паскорыць земляўпарадкаванне.

І якія шляхі і спосады для ажыццяўлення гэтага мэты б'юды у нас. Вось лям: павялічэнне кадраў каморнікаў, шляхам падрыхтоўкі іх праз нашы навуковыя ўстановы; павялічэнне грашовых асыгнаванняў на гэту работу; стварэнне спецыяльных фондаў для ўпарадкавання блізкай часткі вёскі і г. д. Але вядзікі непачаты край работ у справе рацыяналізацыі земляўпарадкаваўчых работ паўстае ва ўсю шырыню перад зямельнымі органамі. Наш земляўпарадкаваўчы праект, нажал, захаван у сабе шмат бюракратызму і на гэтым этапе нашага гаспадарчага развіцця з'яўляецца адным з вядзікіх тармазаў у справе паскарэння земляўпарадкавання. Аб гэтым ведаюць партыйныя працаўнікі, спецыялісты, аб гэтым ведае кожны сялянін.

У друку гаварылася ня раз аб гэтым, таму цяпер ня трэба прыводзіць аргументаў у пацьверджанне скажанага.

Наркамазам па адвешліземе вядзася і вядзася праца ў гэтым напрамку. У выніку ўсебаковых абмеркаванняў намячаюцца наступны парадак земляўпарадкаваўчага працэсу.

1. Насельніцтва ўзбуджае хадаўніцтва аб земляўпарадкаванні перад РВК, які сьляззе плян работ па раёне і ўстанавіць чарговасць выканання спраў; равной хадаўніцтва аб земляўпарадкаванні ўзбуджаецца перад АБРЗА.

2. Падрыхтоўка да земляўпарадкавання, як пасобная справа працэсу, вывучаецца.

3. На складальні пляну земляўпарадкаваўчых работ па акрузе, на месца камандуюцца тэхнікі і каморнікі для выканання спраў.

4. Спрэчкі і скаргі, якія ўзнікаюць у часе разгляду спраў, вырашаюцца там-жа на месцы камісіяй, якая складаецца з каморніка, прадстаўніка сельсавету і старшыні мясцовага камітэту сялянскага ўзвешаданогі.

На грунце спрэчак, якія вырашаюцца складаецца земляўпарадкаваўчы праект, якія скажаныя, зьвязаныя з складаннем праекту земляўпарадкавання да разгляду ў зямельных камісіях, да складання праекту і яго працэдування на сельніцтву—не разглядаюцца. Прадстаўлены праект, у вывадку заяўленых спрэчак, накіроўваецца на вырашэнне РВК, якая ў даным выпадку з'яўляецца другой інстанцыяй і апошняй. Раённыя раённай зямельнай камісіі (дарэчы скажаць, склад якой маркуецца пашырыць шляхам уцялення каморніка з раённага ў агранома і судзьдзі) прыводзіцца ў выкананне.

Прызначаны праект дасць магчымасць уцягнуць у непасрэдную работу органы мясцовай савецкай улады, якія да гэтага часу на сутнасці далёка стаіць ад непасрэднага ўдзелу ў рабоце па земляўпарадкаванні. З другога боку—гэта дасць магчымасць зрабіць адказным за даручаную работу каморніка. Закончаная земляўпарадкаваўчая справа пры прапанаваным праекце ня будзе плаваць на інстанцыях зямельных камісій, а казі нават і будуць скаргі, дык усё-ж пасля паставы раённай зямельнай камісіі яна прыводзіцца ў выкананне.

Прызначаны праект дасць магчымасць уцягнуць у непасрэдную работу органы мясцовай савецкай улады, якія да гэтага часу на сутнасці далёка стаіць ад непасрэднага ўдзелу ў рабоце па земляўпарадкаванні. З другога боку—гэта дасць магчымасць зрабіць адказным за даручаную работу каморніка. Закончаная земляўпарадкаваўчая справа пры прапанаваным праекце ня будзе плаваць на інстанцыях зямельных камісій, а казі нават і будуць скаргі, дык усё-ж пасля паставы раённай зямельнай камісіі яна прыводзіцца ў выкананне.

Транжы спрыч сацыял-дэмакрат Гржэінскі распустыць са згоды агульна-нямецкага ўраду мясцовую арганізацыю саюзу чырвоных франтавікоў і юнацкую арганізацыю франтавікоў у Фалькенбергу на той прычыне, што мэты арганізацыі чырвоных франтавікоў „спярэчаць пастынонам мірнага дагавору“.

С.-Д. ПАДАРАВАЛІ МАГНАТУ 200 МЛН. МАРАК

БЭРЛІН. 1. Цюрынгскі ляндаг большасцю галасоў усіх партый супроць камуністх ухваліў законнапраект аб выплаце кампансацыі ў 200 мільёнаў марак былому княжыцкаму дому герцагства Гота за канфіскаваную маёмасць. Сацыял-дэмакраты ад галасавання ўстрымаліся. Калі-б сацыял-дэмакраты падтрымалі камуністх, дык законнапраект праваліўся-б.

Працэс югаслаўскіх камуністх

ВЕНА. 30 Ян наведваюць з Бельграду, у пачатку лютага ў белградзім судзе будзе пачата слуханьне справы генеральнага санратара незалежных прафсаюзаў Юга-Славія Лазы Стэфановіча, камуністх Сімы Марковіча, Радміра Вуйовіча і Іш. Сярод абвінавачаных вольць невялікія напюўналетнікі. Паводле звестак белгвардзейскай газэты „Навіні“, абвінавачаныя абвясцілі галадоўку ў знак пратэсту супроць зацягвалася судовага працэсу. Галадоўка працягвалася два дні і, як відаць, яна прымусіла ўладу вызначыць дзень працэсу.

Ураду Хорваціі накіроўваецца на падтрымку рабочай партыі. Газета лічыць вядзікі галасаваньня параженнем ураду.

„У Румыніі пануе турма, а правы народу затоптаны ў грязь“

НА СХОДАХ БЭСАРАБЦАЎ

БЭРЛІН. 1. З паводу 10 гадавіны захопу Бэсарабіі Румыніяй, учора ў Бэрліне адбыўся мітынг пратэсту, якім удзельнічалі ўсе партыі, акрамя сацыял-дэмакратычнай партыі ў Румыніі, да якой ніяк зьвязана і арганізацыя „Сфату Цэлыя“ і Стэрэ. Халіпа заявіў, што румынскі ўрад паруючы абяцаньне, якое даў „Сфату Цэлыя“ (нацыянальны збор Бэсарабіі) ў 1918 годзе, бо ў Бэсарабіі зараз пануе рэжым лютага прыгнечаньня. Румынскі ўрад ашунаў жыхарства Бэсарабіі і адабраў грамадзянскія свабоды, адабытыя нашою вольнавольна ахваррасійскае рэвалюцыі ў барацьбе супроць царызму. Стэрэ заявіў, што „У Румыніі ў бягучы час пануе толкі турма, а правы народу затоптаны ў грязь“.

снату ўраду з патрабаваннем безадкладна вызваліць Барыса Стэфанава.

ВЕНА. 1. Па атрыманых тут дадатковых вестях, на сходзе нацыянальна-сялянскай партыі ў Ясах выступалі і бэсарабскія дэпутаты Халіпа (былы віцэ-прэзыдэнт „Сфату Цэлыя“) і Стэрэ. Халіпа заявіў, што румынскі ўрад паруючы абяцаньне, якое даў „Сфату Цэлыя“ (нацыянальны збор Бэсарабіі) ў 1918 годзе, бо ў Бэсарабіі зараз пануе рэжым лютага прыгнечаньня. Румынскі ўрад ашунаў жыхарства Бэсарабіі і адабраў грамадзянскія свабоды, адабытыя нашою вольнавольна ахваррасійскае рэвалюцыі ў барацьбе супроць царызму. Стэрэ заявіў, што „У Румыніі ў бягучы час пануе толкі турма, а правы народу затоптаны ў грязь“.

Франка-амэрыканскі арбітражны дагавор

ПАРЫЖ. 1. У дымалматычных колах падвядваюць, што ў бліжэйшым будучым мае адбыцца падпісаньне франка-амэрыканскага арбітражнага дагавору. У прадаме да гэтага дагавору абодвы бакі ўрачмста заявіць аб сваёй адмовы ад вайны, як зброі нацыянальнай палітыкі. Арбітраж ня будзе распаўсюджвацца на пытаньні, прадухажжаныя дэмакратыяй Монроэ (Амерыка для амерыканцаў), пачолькі гутарка ідзе аб Злучаным Штатах, і на пытаньні, прадухажжаныя статутам Лігі Нацыяў, пачолькі гутарка ідзе аб Францыі.

най палітыкі. Арбітраж ня будзе распаўсюджвацца на пытаньні, прадухажжаныя дэмакратыяй Монроэ (Амерыка для амерыканцаў), пачолькі гутарка ідзе аб Злучаным Штатах, і на пытаньні, прадухажжаныя статутам Лігі Нацыяў, пачолькі гутарка ідзе аб Францыі.

Дэпутаты Грамады ў „польскім Сахаліне“

Ахопленыя страхам перад рэвалюцыйным выступленьнем шырокіх беларускіх народных мас для вызваленьня панаўраўчых беларускіх дэпутатаў, кіраўнікоў этотысячнай Грамады, служкі фашысцкага дыктатара парашылі выслаць гэтых дэпутатаў ў «аддаленыя месцы» Польшчы, далей ад беларускіх народных мас. Такое месца знайшліся: гэта адзіночная турма ў Вронках.

Вронкі сярод палітэвядзеных называюцца «польскім Сахалінам», або ўсепольскім карцерам.

Вронкі—гэта маленькае мястэчка ў 50 вярстах на захад ад Познані. Не дарма польская буржуазія выбрала месцам заключеньня барацьбітоў за рабоча-сялянскую справу гэту, самую реакцыйную, правінцыю Польшчы. Бо і ў турме прыходзіцца змагацца з рэвалюцыйнымі ідэямі, уціхамірваць «непарадкі» сярод палітэвядзеных і Вронкі з'яўляюцца больш бяспечнымі і выгоднымі для такіх уціхамірваньняў, чым Варшава, або Вільня, дзе рабочыя маюць «келскую» прычыну заступіцца за лепшых сваіх сяброў, якія накітуюць за вратамі.

«Польскі Сахалін»—гэта старая нямецкая цэнтральная катаржал турма. У гэтай турме ў часе імперыялістычнае вайны сядзела Роза Люксембург. Турма гэта складаецца выключна з адзіночак. Іх каля 1.000. Неважкі сот гэтых камор—каморы-труны (аўтар гэтых радкоў сядзеў у такой «труперні» 5 месяцаў) у наўтара аршыны шырыні і 2 в пал.—3 аршыны даўжыні. Каморы наогул вельмі вільготныя (ўвесну і ўвосень на калідорах стаіць вада) і зімою вельмі слаба апаляваюцца. У самых моцных марзам каморы апаляваюцца ўсёго некалькі гадзіна і то так слаба, што толькі трубы ледзь пеліся. У такіх каморах трымаюць нават хворых сухотамі. Усё гэта, аднак, нішто ў параўнаньні з адміністрацыйным рэжымам.

Надворна—адносны адміністрацыйны ня грубыя, лям разьлічаны з пачындай акуртанасцю, каб фізычна і маральна ўплываць на палітэвядзеных. Зьвядзеныя так ізаляваны, што, сядзячы на адным і тым-жа калідоры, ням ніколі ня бачаць аднаго другога. Прагульваюць

ца маленькімі групамі, або адзінакамі. Калі вядуць арыштаванага, калідоры аслабваюцца ад другіх, якія выпадкова знаходзяцца на іх, або прымушаюць стаць тварам да сьцяны.

Усе зьвядзеныя, апроч тых, якія знаходзяцца пад следзтвам (а апошніх усяго 8-10 проц.), апраданы ў арыштаўскае адзеньне. Ішчэ надаюна прымушалі палітэвядзеных астрыгаць галовы, вушы і бараду; перад свом вывясце вярнуць з каморы. Зімою даюць сьвятло толькі да вечару, г. зн. да 5 в пал. гадз., а за свой кошт-лічэ на дзень гадзіна. Лісты можна адацьца толькі ў два тыдні раз, разьмерам ня больш аднаго паштовага аркушу. Тое самае з атрыманьнем—наведваюць, што прышлі такія і такія лісты, а выдаюць іх на адным праз 2 тыдні. За самы малы «значыні»—карцар.

Многія таварышы ня вытрымліваюць такога рэжыму, вар'яюцца, канчаюць жыцьцё самагубствам. Так, павесіўся 12-га лютага 1926 г. адзін з уладальнікаў прадухажжанага

дзіснага пралетарыату т. Калужа, жадаючы, такім чынам, звярнуць увагу «цыялізаванага сьвету» ў ўмовы ў Вронках. Галадоўкі ў гэтай турме ліквідуюцца адміністрацыйным парадкам. Такім-жа чынам была ліквідавана 9-дзённая галадоўка ў сакавіку 1927 г.

Вось у якой турме польскі фашысцкі ўрад, былога сацыялістага Шлескутага мучыць прадстаўнікоў працоўных Заходня Беларусі ў польскіх парляментах.

Умовы, у якіх жывуць усе палітэвядзеныя, з'яўляюцца «прывядзенымі» ў параўнаньні з рэжымам, у якім знаходзяцца Тарашкевіч, Рак-Міхайлюскі і іншыя. Для іх створан асобны рэжым. Іны так ізаляваны, што мы, старажылы Вронак, толькі 2 месяцы пасля іх прыбыцця ў Вронкі, даведаліся, дзе яны знаходзяцца і ў якіх умовах. Паверх, на якім разьмяшчалі дэпутатаў, быў звольнен нават ад крымінальных злачынцаў. Адыя ад аднаго дэпутата адвядзены

штабу, прываў у палітэвядзеныя ў Бэрліне, дзе зьвядзены працу савецкага пасольства. Пазнаеміўшыся з Дружылоўскім (другі аўтар савецкіх фальшывак, суд над якім надаўна адбыўся ў Парыжы), ён на фальшывых блянах савецкага гандлёвага прадстаўніцтва ў Бэрліне і НК Заможных спраў вырабіў фальшывы аб «выбарх у Прафінтэрні» і аб асыгнаваньні грошай для рабочай партыі і прадаў гэтыя фальшывы газэце „Чынага Грыбун“, якая іх агаласла. Разам з Дружылоўскім Пацюрноўскі вырабіў яшчэ рад фальшывак, якія таксама прадаў чужаземным ўрадам.

3 ўсіх кутаў СССР

Адкрыўся 8 усеагульны зьезд карбарнікаў. У якасьці масцей на зьездзе прысутнічаюць сакратар саюзу рукавічнай Францыі Лябурэ і дэлегат саюзу рымароў Дані—Гінезі.

— На Ленінградскай абутковай фабрыцы „Пралетарская павода“ значна павялічана стварэньне абутку для вёскі. Выпуск ботаў дасягнуў да 250 пар у дзень, а бацінак—да 1.300 пар.

— Кампанія на бароцьбе з самазонам шырока разгарнулася па ўсіх акруах Сібіры. Асноўная маса насельніцтва адносіцца да кампаніі вельмі стрэлюча.

— За апошнюю півднёўку студэнтаў у Тамбоўскай губэрні затойлена хлеба на 40 проц. больш, чым за напярэднюю і амаль у піль раз больш чым за першую.

— Па ўсёй Татарыі за 6 півднёўку затойлена 9.634 тоны хлебапрадуктаў супроць 6.000 тон за півднёўку студэнтаў 26.657 тон.

— Для лепшага абслухаваньня публікі і зніжчэння чары, кааперацыйныя органы настанавілі адкрыць 6 з паловаю тысяч новых кіёскаў, ларкоў і палатак.

нага ў СССР. Старажыны абраны в. Бухары.

Дзяржвыдавештва паставілі выдаць поўны збор твораў Максіма Горькага ў ліку 100.000 экзампляраў.

НАЧНОЕ РАДЫЁ

Францускія рэанцыянеры дамагаюцца разрыву з СССР

ПАРЫЖ. 1. На ўчарашнім пасяджэньні францускага сэнату, прысьвечаным пытаньням замежнай палітыкі, сэнатар Жапі сказаў вялікую прамову, у якой дамагаўся разрыву з СССР, заявіўшы, што існуючы франка-савецкія адносіны прыкрываюць прапагандысцкую работу балшаўіцкіх агентаў, у прыватнасьці савецкага пэла, якога абслугоўвае 350 чалавек служачых і 22 тэлефонныя лініі.

У Латаві падрыхтоўваюцца фашысцкі путч

РЫГА. 2. Надаўна ў Рызе рэвалюцыяністы весткі аб тым, што начальнік штабу латвійскай арміі генэрал Калеіса падаў у адстаўку, матуючы свой уход узьніжшымі паміні і яго памочнікамі, палкоўнікам Гартманам, разгалосясьні. Тады-ж намяляючы латвійскай арміяй Радзіна заявіў:

„Калеіса пераўтмаіўся і хваравіта рэагуе на драбністкі“. Цяпер „Сацыял-Дэмакрат“ выступае з выр'яцэнні намонт савраўдных прычын, якія прымусілі Калеіса пацаць у адстаўку. Па словах газэт, нематорыя вайсковыя колы ў часе абгаварэння ў латвійскім сойма савецка-латвійскага гандлёвага дагавору падрыхтоўвалі путч з мэтай зьвяржэньня сацыял-дэмакратычнага габінэту і ўстанавленьня фашысцкай дыктатуры. Падрыхтоўкаў путчу кіраваў афіцэр Іш. Ён ськінаў патаемныя охадны афіцэр, на якіх завяў, што дасянічае ад імя і па даручэньні камандуючага арміяй Радзіна. Выступленьне павінна было адбыцца ў момант ратыфікацыі савецка-латвійскага гандлёвага дагавору. Аднак, нематорыя ўдзельнікі сходаў афіцыйна наведвалі аб падрыхтоўцы путчу намяляючага арміяй Радзіна Авішні распарадзіўся зьмяшчэць ішчэ ў вайсковы штаб для помпэтрычнай акэвэртызм. У шпіталі ішчэ быў прызнаны псыхічна нармальным і вызвален. Радзіна пастараўся захавачуся спразу ў таемніцы. Аднак, у хуткім часе гэта гісторыя стала вядома Калеісу і ён патрабаваў вядкладнага арышту ішчэ.

Ішчэ быў арыштаваным. З утварэньнем новага ўраду Радзіна і Гартман ішоў дабіваюцца вызваленьня ішчэ. Н гэтай глебе ўзніклі непараўменым паміж Калеісам і Гартманам, які скончыўся завяом Калеіса аб адстаўцы.

Задача шырокай культурна-асветнай работы ў кааператыве настаўленай параў у пэўнай абсязе. Работа ўключае ў сябе як рэагортнае масавае кааперацыйнае агітацыі і прапаганда, так і арганізаваную адукацыю і перападрыхтоўку кааперацыйных працаўнікоў па ўсіх сістэмах кааперацыі (сетка гуртоў і курсоў, пільны навуковыя, праграмы, вытанчаны камплексы, фінансаваныя і іншыя).

У аднаасобнай і гэтым неабходна ўключыць усе меры да забеспячэння кіраўніцтва па лініі арганізаваных афармленых культурна-асветнае работы ў саматужна-прамысловых саюзках.

А мы часта наглядзем выпадкі, калі кіраўнікі кааперацыйных арганізацый нічога ня робяць у галіне культурна-асветнае работы. Літаратуру, якая часта ім пасылаецца, яны зварачаюць нізід „нам, моў, няма часу гэтым займацца“ а ў справадаччы аб дзейнасці і становішчы раёну вытанчаны аб культурна-асветнай працы ўключаць лічачы за лішнее. Падобным зьяням треба паклазеці кавер Гэта гаворыць аб тым, што культурна-асветная работа ў кааператыве зьяўляецца крайняй неабходнасцю; дыржэныя партыі ў галіне культурна-асветнае работы ў кааператыве павінны быць абавязкова выкананы.

Магілёў (Ля кар.). Амаль што поруч знаходзяцца Лупалаўскі і Магілёўскі райвыканкомы — ня больш 3-х вёрст. А ў адносінах надрыхтоўкі да рэспубліканскага селянскай назны другі астаў ад першага на дзень тыдзень.

На Лупалава адбылася яшчэ 25-га студзеня нарада кантрагентаў райвыканкому, сельсаветаў і кааператыва: яны праінструктаваны, атрымалі літаратуру і аблігацыі, ужо па ўсіх сельсаветах наладжаны продаж аблігацый.

Культурныя працаўнікі раёну, у прыватнасці жанарганізатары, не праводзяць ніякай працы сярод жанчын-калектывістаў.

Большасць узбуджаных па акрузе самагонных спраў складаецца такім чынам: у другім квартале — 690, у трэцім — 372 і ў чацьвертым — 550 спраў.

У адрозненне ад кааперацыйнага агітацыі і прапаганда павінна ўключыць асабліва шырокіх рабоча-сялянскіх мас у роляю і задачамі нашых часоў. Проводзіла яна шліхкіх і асабліва шырокіх рабоча-сялянскіх мас у роляю і задачамі нашых часоў.

Партыя вызначыла тое важнае месца, якое павінна займаць кааперацыя ў нашай народнай гаспадарцы, у нашым сацыялістычным будаўніцтве. Нам треба

А. Фіно.

К. Лапцаў.

Ворша (Уласны кар.). Па спажывенніх таварствах „Дзясрасакоў“ за перыяд кастрычніка — сьнежня лік пайшчыкаў павялічыўся на 11.000 чал., а павяныя капіталы — на 60.000 руб.

Пасачанская група сядзела ў гумне і восі, калі аўтамабіль паехаў у м. Пясочна, яны з гумна далі залп па ім. Аўтамабіль вярнуўся ў Сьвінку, да гэтага часу абозы раськінуліся па ўсім выгоне, нотым пад'ехаля артылерыя.

Празыднуым акрыканкому, зазначышы некаторае павялічэнне самагонакурэння (найбольш адначаецца ў гэтай сывае куладзі элемент) і паслабленне мер барацьбы, ухваліў сурова ажыццявіць усе пастановы аб мерах барацьбы з самагонакурэннем і збытам самагону.

Жаніны быць забеспячаны ахвот працоўных жанчын-работніц, сялянскіх і татых гаспадыняў.

К улацкая частка вёскі незалежна была большавіцкай „прадразвёрстка“, уздымаю бяднаты ў 1919 годзе. Восі чаму, калі зьявіўся ў вёску Сьвінку, Капыльскага раёну, втрад легіянераў Пісудскага, дык кулацкая тройка вынесла стол з хлеба, сольню.

Мне не давялося бачыць гэтае сурачыстасці, я быў на полі, як і наогуд большая частка мужчын.

Там былі схаваны стрэльбы, і як мы пасья зладжваліся, дазналіся яны аб гэтым ад старасты нашае вёскі. Забралі стрэльбы, арыштавалі гэтых 3-х хлаццоў (навалі ў м. Магілёна).

Коччалася вечарынка, васталося 10 хлаццоў і 2 легіянеры. Некаторыя хлаццы трымалі сябе паваяцку, прыходзілася стрымліваць іх.

Усе выскачылі на вуліцу. Гарэла гумно майго брата (у якога я жыў). Была галвіна ночы. Хто падпаліў, не вядома. Праз дзень-два легіянеры выехалі.

На вінаватых прапанавана райвыканкомам і гарсавету адміністрацыйнага слаганьня накладваць у працягу трох дзён, каб на чацьверты дзень ужо спаганяць накладзеныя штрафы. Усе пераагляджаныя справы разглядзець у два дні.

Для моладзі кааперацыі выляяецца дэкаллівай школай грамадзкіх намылаў і грамадзкае работы. Кааперацыя прымушае да жыцця на грамадзкіх і палітычных пачатках і навуцае прадыдзінаму адукацыю гаспадаркі. Таму, па ўсёй сістэме масавай кааперацыйна-агітацыяна-адукацыйнай і культурна-асветнай працы неабходна забеспячыць максімальнае ахапленне ўсёе моладзі.

— А што-ж яны ўсё-такі казалі вам, давалі запытаньні адны.

— Можя прызямлю што-небудзь з усмешкай пыталіся другія.

— О, паны заўсёды далікатныя. З дэгенькаю усмешкаю дадаў адзін.

— Але часам чалавеку дух вымае гэтае далікацтва, паяк гучна бухнуў другі.

— Нічога ня вымае, усё будзе добра, спакойна, ня так, як з гэтымі абадранцамі большавікамі — адкалаў гэррой.

Калі справа павінна быць перададана ў суд, рабіць гэта без затрымкі. Суд павінен разглядзець такія справы без чаргі. К. Л.

— Ну, дай-жа божа... будзем бачыць... ня было добрага, ня будзе... нека будзе... замлі ня будзе... трасца будзе...

— А хто гэта можа знаць, што будзе...

1920 ГОД

Успаміны аб партызанскім руху на Беларусі

лі). Мая вёска Сьвінка больш-менш спакойна адчувала сябе, бо блізка маёнтку ня было, дзе-б сяляне маглі зачаліцца і, такім чынам, адвалася, што ўсё абдыдзецца без прэтанзій.

Праз некаторы час атрымваюва запіску ад яснаго сторожа з фальварку графіні Красінскай — Мар'ява.

Справа ў тым, што перад прыходам беланаякаў пад маім кіраўніцтвам наладжан быў у гумне гэтага фальварку спектакль і для пабуховы сцэны былі скарыстаны засеці з сьвеіру.

У запіску прапанавалася прывесці ўсё ў парадак, бо інакш справа пойдзе вышэй. Добрыя людзі памалі мяне і справа вышэй не пайшла.

Неяк неўзабаве іду я на вуліцу вёскі, нагаляюць мяне два легіянеры і прапануюць ісьці ў хату. Зайшлі. Тут яны абьясьцілі мяне арыштаваным і пачалі рабіць воўчык. Знайшлі май студэцкае пасьведчальнае (Менск, падаг. Інст.) і пячатку культ-асветнага гуртка.

Адзін з іх назваў сябе студэнтам Львоўскага і-ту і зазначыў, што культурна-асветныя гурткі ў большасці зьяўляюцца рэвалюцыйнымі арганізацыямі.

У хату ўвайшоў мой малодшы брат. Арыштавалі і яго. Не знайшоўшы нічога большавіцкага, легіянеры паехалі, але пры ад'ездзе зазначылі, што вобшы яны павінны былі зрабіць, наколькі нас рэкамэндавалі, як большавікоў гэтае вёскі.

Прысьпешатае лесаўпарадкавань не па вадазборы Дняпра

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Па Магілёўскай акрузе лесаўпарадкаваньне пачата ў 1925 годзе. Да гэтага часу ўпарадкавана 82.400 гектараў — 25 процантаў лясной плошчы.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

Гэта агульная ўсталяўка культурна-асветнае работы прамысловае кааперацыі і адукацыя алошніх дэкаллі ССК ад 3 мая 1927 г. і выляяецца абавязковай у адносінах да ўсіх зьявляючыхся прамыслова-асветнае сістэмы: саюз, арцель і таварства.

БУДАЎНІЧЫ СЭЗОН НАБЛІЖАЕЦА

ПАЗБАВІМСЯ АД МІНУЛЫХ ПАМЫЛАК

Нізкая якасьць матар'ялаў, дарагоўля пабудоваў і канцылярская цяганіна значна перашкаджалі кватэрнаму будаўніцтву

За плявавую і добракасную пабудову

Кожны год у нас з наступленьнем вясны пачынаюцца вялікія будаўнічыя работы. Будуецца нанова і рамантуюцца дамы, на фабрыках і заводах будуецца новыя і перабсталяваюцца старыя корпусы, майстарні і цэхі. На гэта будаўніцтва затрачаюцца вялікія сродкі. Між-тым да гэтага часу яшчэ вельга казана, каб якасьць нашых пабудоваў была ўсім дасканалай.

Ёсьць вялікая прыкладаў недобракасных пабудоваў.

У мінулым годзе Белжылсаюз пабудоваў у рабочым пасёлку імя 1-га маі (Капароўка) драўляны дом па чатыры кватэры.

Не паспелі рабочыя ўвайсці ў чыстыя, добрыя кватэркі, як інжынер паведаніў, што ўвесь дом заражаны грыбком.

Пачалася дыскусія паміж інжынерамі.

Адны выказаліся за тое, што дом ня трэба засяляць, лепей яго прыветрываць, іншыя гаварылі, што неабходна засяліць і трымаць закрытымі вокны і дзверы. Такім чынам дом, на які затрацілі вялікія сродкі, у выніку застаўся на пазову незааселеным.

Дом быў пабудаван выключна з матар'ялаў Лесбелу.

Нявысокая якасьць нашых пабудоваў, у асаблівасьці, стараных работ, залежыць ад недобракаснага лесамаатар'ялу. Але тут абвінавачваць нікога ня прыходзіцца, бо пры нашым будаўнічым росьце пошты на лесамаатар'ялы павышшае іранаваны; думаць тут аб тым, каб на некалькі год трымаць матар'ял на складах—ня прыходзіцца.

Побач з нявысокай якасьцю, наша будаўніцтва каштуе нам дорага.

Прычына гэтаму тая, што ў работніаў нашых будаўнічых арганізацый адсутнічае пачуцьцё аднапартэйнага выкананьня імі работ.

Усім гэтаму трэба палажыць канец. Нашым будаўнічым арганізацыям трэба ў далейшым падцягнуцца ў сьвяс якасьці і патагонна наша будаўніцтва.

Л—н.

510 НОВЫХ ДАМОЎ—ЗА 4 ГАДЫ Кватэрная кааперацыя—на парозе новага сэзону

Разьвіцьцё будаўнічае кааперацыі ў БССР пачалося ў 1925 годзе і, такім чынам, фактычна дзейнасьць кватэрна-будаўнічае кааперацыі працякала на працягу двух в паловаў будаўнічых сэзонаў.

Тамп разьвіцьця будаўніцтва пасобных будаўнічых сэзонах характарызуецца наступнымі лічбамі:

У 1924 годзе былі пабудаваны чатыры дамы з 8 кватэрамі; у 1925 г. пабудавана і адноўлена 145 дамоў з 380 кватэрамі; у 1926 годзе—174 дамы з 450 кватэрамі, у 1927 г.—188 дамоў з 620 кватэрамі.

Усяго пабудавана і адноўлена 510 дамоў з 1.458 кватэрамі.

Такім чынам у 1926 годзе пабудаваная кватэрная плошча павялічылася на 17 проц., у 1927 г.—на 41 проц.

Адначасова кватэрная кааперацыя ўдзельнічала ў аднаўленьні кватэрнага фонду, які быў зруйнаван у часы грамадзянскай і імперыялістычнай войнаў.

У 1925 годзе было адноўлена 5 дамоў з 50 кватэрамі, у 1926—14 дамоў з 86 кватэрамі, у 1927 г.—9 дамоў з 57 кватэрамі.

Кааперацыйнае будаўніцтва да 1927 году было пераважна драўляным. З мінулага году кааперацыя пачала займацца і новым каменным будаўніцтвам. Удзельная вага каменнага будаўніцтва складае 18 проц. будаўніцтва 1927 г.

Няма кантролю—няма толку (ЖАКТ № 15/18)

Два гады ўжо існуюць у нас у Жакце № 15/18. У сярэднім у іх бывае 20 дзён у дзень. Праўдзёнае ЖАКТ у агуім ня цікавіцца працый саду. З дня арганізацыі ня было ніводнай рэвізіі, і банькі ня ведаюць, ці ўсе грошы, якія яны плавяць за дзямей, ідуць у карысьць.

У сьнежні месцы, казі новая культурнікі саправавала справядзачы ад загадчыні сада, выявілася, што нікага злучоту грошай і прадуктоў не выкапана.

Культнікіні прапанавала праўдзёнае ЖАКТ у тэрмінова зрабіць рэвізію гаспадаркі дзямейнага сада. Праўдзёны мося—прапанова ня выкапана. С. Б.—м.

Пераход на каменнае будаўніцтва пачаўся ў гарадох—Менску, Гомелі, Віцебску і Бабруйску. У іншых гарадох каменнаму будаўніцтву перашкаджае слабое разьвіцьцё пачатковае вытворчасці.

Будаўніцтва 1927 г азначаецца таксама пераходам да пабудовы шматкватэрных дамоў. У драўляным будаўніцтве 1926 г. ліч дзюхнаварховых дамоў складаў 0,6 проц. агульнага ліку пабудаваных памішканьняў, у 1927 г.—1,9 проц. Большасьць чатырохкватэрных дамоў павялічылася за год з 12,6 проц. да 25,9 проц.

У каменным будаўніцтве 1927 г.: дамоў чатырохкватэрных — 14,3 проц. і шматкватэрных — 71,4 проц.

На 1-га студзеня 1928 г. члены кватэрна-будаўнічай кааперацыі атрымалі 1.212 кватэр. Трэба сьвесчыць у будучым будаўнічым сэзоне 46 дамоў, пабудова якіх пачалася ў мінулым годзе.

Пошт кааперацыйнага будаўніцтва ў 1927 годзе складала 2.400.000 руб.—42 проц. агульнага рэспубліканскага кватэрнага будаўніцтва (за выключеньнем прыватнага будаўніцтва).

Аб чым гавораць гэтыя лічбы?

На працягу будаўнічага сэзону гэтага году трэба будзе пашырыць каменнае будаўніцтва, больш увагі ўдзяліць пабудове шматкватэрных дамоў.

Бон. Ш.

Адзінарныя ці падвойныя сьценкі Прапанова рабочага—будаўніка

Адсутнасьць рабочых у вытворчых камісіях часта заславае тых слабых месцы, на якіх трэба звярнуць належную ўвагу.

Белжылсаюз, які зьяўляецца непасрэдным арганізатарам новага будаўніцтва, робіць унутраныя сьценкі кватэр адзінарныя з дошкам у 3 цалі і 2 цалі.

Папершае, гэтыя сьценкі менш устойлівыя, падругое, яны каштуюць дорага і патрабуюць найлепшых дошкаў, якіх не хапае для стараных работ.

Якую дошку вы б не паставілі сьцеіна на вышыні 5 аршын, гэса будаўніцтва будзе нічога не значыць.

Што нам даў ударны месяц

Гэта быў сапраўды ударны месяц. Загатоўшчыкі ўсіх «рангаў» захапляліся, зарухаліся. Вышэйшыя рэгулюючыя органы рэспублікі прымуслі многіх загатоўшчыкаў прагнуцца ад сяў... Далі ударную дырэктыву: узмацнеце загатоўкі, узмацнеце экспарт.

Якія-ж вынікі нам даў студзень месяц, ці маецца пералом (цяпер вельмі моднае слова)?

Няма сумньня, што, дзякуючы вапскаму вышэйшых органаў, загатоўчыя арганізацыі пачалі бліжэй і глыбей прыглядацца да таго, што робіцца на рынку, сталі падводзіць вынікі, якія аказаліся вельмі сумнымі.

Усюды недахопы, шурпатасьці, канкурэнцыя, доваганізатарская работа прыватніка і г. д. і г. д.

У нашых загатоўках было выдзела вельмі многа недарэчнага, дэкага. Знайшоўся багаты матар'ял для фальстонаў на «загатоўчыя» тэмы...

Многія яшчэ не навучыліся загатоўваць, многія да гэтага часу не ўявілі сабе ўсю важнасьць і сур'ёзнасьць экспарту. Мы маем такія выпадкі: працаўнік дзяржаўнай ўстановы выйжджае з Пleshчаніц у Лагойск за сырцом, а РВК арыштоўвае яго сумасна з сырцом. І для зьяленьня працаўніка патрабуецца раснараджэньне рэгулюючых органаў.

Барэзінскі РВК, марачы аб пабудове ўласных смалакурных заводаў, пакуль што, каб увікнуць «канкурэнцыі», зачынае і апячвае два існуючыя смалакурныя катлы. І ўласнікі гэтых катлоў, якія па дагаворы давалі шпігунар і смалу дзяржарганізацыі, пазбаўляюцца мажлівасьці загатоўляць смалапрадукты. Патрававаўся нажым арганізацыі для таго, каб гэтыя катлы змагі зноў пачаць працу.

Але адначасова з гэтым трэба ўсё-ж такі прызнаць, што загатоўчыя арганізацыі і пачалі сур'ёзнай адносіцца да загатоўкі.

Студзень месяц даў усё-ж такі, параўнальна з мінулым, азначны прапант загатоўкі. На рынку зьявілася валакно, лён, вузеля і інш. Белдзяржгандаль, у першую чаргу забясьпечваючы мясцовую прамысловасьць, зноў выканаў экспартны план на студзень.

Божым дэньм сьнежняга месяца гэтыя арганізацыі пачалі зьявіцца на рынку, сталі падводзіць вынікі, якія аказаліся вельмі сумнымі.

У гэтым месяцы мы бачым, што загатоўчыя арганізацыі пачалі зьявіцца на рынку, сталі падводзіць вынікі, якія аказаліся вельмі сумнымі.

У гэтым месяцы мы бачым, што загатоўчыя арганізацыі пачалі зьявіцца на рынку, сталі падводзіць вынікі, якія аказаліся вельмі сумнымі.

Хто перашкаджае прасоўваньню прамтавараў на вёску

На пасяжэньні прэзыдыуму Менскай АБЕ-РСІ быў заслуханы доклад менскага акруговага інспэктара гандлю тав. Данішоўскага аб ходзе прасоўваньня прамысловых тавараў на вёску.

Тав. Данішоўскі паказаў на тое, што ў гэтай справе ёсьць дэволі значныя скажэньні: затрымка ў хасыльцы фармальных адносінаў да справы прасоўваньня на вёску прамтавараў (мануфактуры, швейных машынаў і інш.) з боку Белкаапсаюзу, Тэкстыльгандлю.

Быў такі факт, калі да 10-ці дзён ляжалі на складах Тэкстыльгандлю тавары, прызначаныя для адпраўкі на вёску.

Прэзыдыум АБЕ-РСІ адначасова, што маіж Белкаапсаюзам і Тэкстыльгандлем ня маецца пэўнай уважкі ў справе прасоўваньня прамтавараў на вёску, адсутнічае належная сур'ёзнасьць да гэтай справы з боку паказаных арганізацый.

Ненармальнасьці ў загатоўках на Віцебшчыне

ВІЦЕБСК (Уласны кар.) У абсьлелваньне некаторых раёнаў Віцебшчыны паказала, што, хоць у тым не загатоўчай работы наогул прыкметны значны зрух, але ўсё-ж яшчэ не ліквідаваны многія ненармальнасьці ў загатоўчай працы.

Напрыклад, у Гарадзкім і Бешанковіцкім раёнах ёсьць шмат загатоўшчыкаў сырцу, і кожны з іх лічыць сваім абавязкам прыцягнуць влатчыка на свой бок, адцягваючы яго ад іншых дзяржаўных-жа арганізацый.

Белдзяржгандаль перацягвае спэцаў у сельсаюзу да сябе на службу, прапануючы ім большую пэньсію і г. д.

Усё гэта ў канчатковым выніку кепска адбіваецца на загатоўках. Вялікім тармазам у загатоўцы ільну і ільнянога сям'я зьяўляецца недахват дэфіцытных тавараў на мясцо.

Але, ня гледзячы на ўсе гэтыя ненармальнасьці, загатоўчак праца ў Віцебшчыне аслабіла па лініі сельска-гаспадарчай кааперацыі, з кожным днём узмацнаецца, і пільна, па ўсім давым, будучы выкаван.

Больш энэргіі

МАЗЫР. (Уласны кар.) Загатоўчая праца на Мазыршчыне вельмі разгарнулася. Весткі з месца, што ёсьць гавораць аб тым, што за 20 дзён студзеня месяца загатоўчыя арганізацыі пачалі зьявіцца на рынку, сталі падводзіць вынікі, якія аказаліся вельмі сумнымі.

Белкаапсаюзам ня было прынята належных мер для сьвясчасовай рэалізацыі мануфактуры, прызначанай для вясковых спажывецкіх таварыстваў.

З боку Белсельсаюзу ня было прынята выстарчальных мер да прасоўваньня швейных машынаў на вёску.

Францыі Белкаапсаюзу пастаўлены на від недапушчальны адносіны і надбайнасьць у наглядзе за сьвясчасовай рэалізацыяй прамтавараў на вёску, фармальныя адносіны да крытычаваньня спажывецкіх таварыстваў.

Тэкстыльгандлю ў асобе загадчыка тав. Рубенчыка ўказана на няпрыняцьцё адпаведных мер да рэалізацыі прамтавараў на вёску.

Таксама прапанавана Белсельсаюзу прыняць меры да хутчэйшага прасоўваньня на вёску швейных машынаў і дакладнага вучоту ў рэалізацыі тавараў, якія прызначаны для вёскі.

Аслабленьне загатоўкі на Слуцшчыне

(Па тэлефону ад нашага бабруйскага карэспандэнта) За шостую пачынаўку студзеня на Бабруйскай акрузе загатоўлена 18.000 пуд. збожжа і 1.300 пуд. ільнянога сям'я.

У шэрагу раёнаў паглядаецца ажыўленьне загатоўчай працы.

Зусім іншае—у Слуцкім раёне. Тут хлебазагатоўкі за шостую пачынаўку студзеня выніліся ў параўнаньні з пятай пачынаўкай (шостая пачынаўка дала 5.755 ц., а пятая—7.442 ц.).

У месцах узмацненьня загатоўкі зараз вырашаецца пытаньне аб накіраваньні ў больш адсталыя месцы с.-г. машыны і іншых тавараў. Бабруйск атрымаў зараз 76 швейных машынаў, якія накіроўваюцца на вёску.

Увогуле па ўсёй Бабруйскай акрузе загатоўкі ў 6-ай пачынаўцы студзеня рэалізавана загатоўка пятай пачынаўкі гэтага года.

З мясазагатоўкамі ня ўсё добра

Пільна мясазагатоўкаў па БССР у першым квартале (па папярэдніх вестках) выкаваны толькі на 57,7 проц.—ўсяго загатоўлена 3.339,6 тон замест устаноўленых 5.784 тон.

Удзельная вага асноўных мясазагатоўшчыкаў на мясным рынку застаецца невыстарчальнай.

Пільна адвадзеньня гарадоў мясам за першы квартал выкаваны на 59,3 проц.

Гэтыя лічбы гавораць аб тым, што мясны рынак на Беларусі слаба ахоплен дзяржаўнымі і кааперацыйнымі арганізацыямі.

Дырэктыва Эканомнарады аб зьяжэньні загатоўчай цаны на мяса на 5 проц., па параўнаньні з мінулымі годам, у першым квартале ня выкавана.

Замест гэтага мы маем павышэньне цен за выключэньнем Бабруйскай акругі, дзе ёсьць зьяжэньне цен на 6,2 проц.

Якія асноўныя прычыны гэтай недавальняючай працы па мясазагатоўках.

Паміма аб'ектыўных умоў—слабага выдзельняня сьлянамі жывёлы на рынак з прычыны добрага ўраджайна—мы тут маем слабае кіраўніцтва мясазагатоўкамі з боку кааперацыйных цэнтраў, слабую падрыхтоўку загатоўчага апарату, адсутнасьць добра кваліфікаваных працаўнікоў у мясной справе. Н.

Пасеўкампанія ў Гомельшчыне

У акрузе прадуваджэнаецца загатоўка 3.990 пуд. пасевнага канюшына, 1870 п. вікі, 190 п. сярэдзі і 740 п. лубіну. Акрамя гэтага будзе залезена 12300 пуд. вікі, 810 п. сярэдзі, 9440 п. лубіну, 349 п. корыналоў і 5800 п. ільну-даўгунцу.

Уаўтры акругі будзе загатоўлена каля 12—15 тыс. п. сартовага аўсу, акрамя гэтага прадуваджэнаецца завезьці ў акругу з другіх месцаў да 20.000 п. палешанскага простага аўсу.

Збожжавыя кампанія па прыкладзе мінулых гадоў будзе праводзіцца дармова. Усяго намечана адсартаваць 240.000 п. пасевнага збожжа і пратравіць 15900 п.

Па акрузе будзе праведзена пасеўка раданымі сьвяржамі на плошчы 2493 дз., шляхам крытычаваньня сьлянамі будзе рэалізавана 20.000 п. розных мінеральных угнапэньняў.

У месцах забясьпечваньня бліжэйшага вясельніцтва простым пасеўным матар'ялам намечана водпуса 35 тыс. руб. крэдыту белжылкам. М.

Матар'яльная адказнасьць за паручэньні
Перад адкрытым семафорам
(На сходзе чыгуначнікаў Менскага вузла МББ чыг.)

У ІНБЕЛКУЛЬЦЕ

Папаўненне акадэмічнае рады ІБК

У склад акадэмічнае рады даабраны наступныя асобы: праф. Дурвано, проф. Фядошын і Сосіс, а ўсяго ў радзе 27 чалавек.

Камандыроўка Язэпа Лёсіка

Адзёл гуманітарных навук ІБК камандыраваў члена Івбелкульты Я. Лёсіка ў Кіеў для азнамлення з пастаўкамі справы вылучэння мовы ў украінскай акадэміі навук.

Лінгвістычная географія Беларусі

Праф. Бузук падрыхтаваў да друку лінгвістычную географію Беларусі, якая будзе ілюстравана 20-цю картамі. Гэтая праца будзе вельмі каштоўна для вывучэння дыялектаў Беларусі і пазнавальна моўных чынаў.

Справадзачы аб навуковых камандыроўках

Рада аддзела прыроды і гаспадаркі заслухала справадзачы аб навуковых камандыроўках сваё сяброў, а імяна: д-ра Трашчыніча ў Біялагічную лабараторыю камуністычнай акадэміі і іншыя ўстанова на эксперыментальнай біялогіі,

старшага хаміка Вяршана, які вывучаў пастаўку справы хемічных навукова-даследчых інстытутаў Масквы і прыкамандыраваў да геофаку Ленінградскага ўніверсітэту т. Азубкіна аб яго працы за мінулы семэстр.

Музей прамысловасці

Рада аддзела прыроды і гаспадаркі са згоды Ленінскага даследчага інстытута паставіла выкарыстаць для зьяяўчэння сваіх калекцый на прамысловасці, якія лягучы ў аснову прамысловага музея ІБК, памяшканьне ў будынку Ленінскага інстытуту сумесна з навуковым музеем сельскае гаспадаркі.

Прылады каменнага веку

Селявін з сяла Прысва, Ветнаўскага раёну, І. М. Глухаў прыслаў у археалагічную камісію цікавую калекцыю рэчаў каменнага і бронзавага вякоў. Гэтыя рэчы знойдзены ім на ўскод ад сяла Прысва на месцы вядомай палеалітычнай стаянкі, якая была вылучана экспедыцыяй Івбелкульты ў 1926 годзе.

Калекцыя складаецца з крамянёвых нажоў, астрыяў на стралкі (для страляння з луку), праколак, сьвярдэлаў і інш.

Гэтыя рэчы вызначаюцца сваёю дужа вялізнаю велічыняю (2—4 санціметры доўжынні). У большасці выпадкаў на іх заўважна судальна апрацоўка паверхні.

КІНО

„6-ая частка сьвету“

(Кіно „Пралетары“)

Урашце гэты фільм дакажыць і да нас. Лепш воно, чым ніколі...

„6-ая частка сьвету“—гэта фільм аб СССР, пабудаваны выключна на фактах, людзі і рэчы ўзяты ў іх рэальных і бытавых умоваўнасці. Кожны малюнак—квалітэ сап аўдыага жыцця.

Так звычайна будуюцца кіно-хронікі. Але гэты фільм не вылучаецца кіно-хронікай, бо ў ім ня проста сьвободны факты з укажаным часам і месца, а зьявіцца, падначаленыя агульнай тэме. З кожнага адрэзка ўзята толькі тое, што падыходзіла для тэмы.

Аднак „6-ая частка сьвету“ не зьяўляецца і гэтак званай „мастацкай“ карцінай. Кармстаньне выключна „няіграўны“ матэрыял прымалі ўжываць асаблівыя метады апрацоўкі фільму, якія ім умяшчаюцца ў мастацкай кінамастаграфіі. Асаўнасць інтэры, мантанжыя апрацоўка вымажу робяць гэты фільм аўсім спаласаблівым зьявішчам, якое адрозніваецца ад звычайных фільмаў.

„6-ая частка сьвету“ гэта тып фільму, у якім матэрыял-хроніка апрацаваны асаблівым мастацкім спосабам.

Вытворчасць гэтых фільмаў адчыняе перад намай кінематаграфіяй новыя магчымасці. Метад Дэві Вертава (паставіўшыма „6-ай часткі сьвету“) х-

важна перакладаць на мову кіно такіх рэчы, якія раней не паддаваліся кінамастаграфічнай апрацоўцы. Такі метада дазваляе з дакумантальных здымкаў будаваць фільмы на палітычную і гаспадарчую тэму.

Але для гэтага патрэбна вялікая колькасць „смірду“—матэрыялу хронікі на закранутым пытаньні. Нават і ў „6-й частцы сьвету“ адчуваецца недахват матэрыялу. Каб гэтага ўнікаць, неабходна сьвалячовае рабіць адмылі і ствараць нешта падобнае на архіў.

Гэта павінна мець на ўвазе ўсе савецкія кіно-арганізацыі і ў прыватнасці наша Белдзяржкіно.

У адносінах да Белдзяржкіно вярхоўнае сумалівацца ў магчымасці ствараць калісьці фільму, падобнага фільму Вертава. Прычынай гэтага вылігаецца слабая пастаўка справы са здымкамі кіно-хронікі, якой Белдзяржкіно не ўдзяляла адпаведнай увагі.

Прымрэ час, калі неабходна будзе паказаць на нашым экране мінулае, і гэтага немагчыма будзе зрабіць за адсутнасцю „смірду“. Аб гэтым павінна памятаць Белдзяржкіно і прымаць неабходныя крокі ў напрамку паставікі справы кіно-хронікі на належную вышыню.

„Хто ты такі?“

(Кіно „Культура“)

Гэты фільм „Межрабпом-Русь“ пабудаваны на сюжэце твору Джона Лендана „На той бок шчыльна“. Даных, каб зрабіць цікавы фільм, адным словам, хапала.

Што-ж наказанае карціна? Маладзёныя сацыялісты выдася ў якім агітуе за мірнае сумішчэнне ірацы і капіталізму. За гэта, узвеша кажуць, ён і атрымаў ад буржуазнага вучонага сьвету і капіталістычных годзасць прафэсара.

сарапу. Вось, гэтым спэцыял, перададзены.

Але карціна не-рэальна значна пераважвае. Што мае ў карціне сацыялістычныя значыцца. Ші мала выразна сьвям на вачы, вымажыныя на апаляп-ных рэпэртаж сацыялістычных амерыканскіх фільмаў? А авантурызм у другой палове карціны? На што ён патрэбны?

„Межрабпом-Русь“ адрозніваецца тым тым, што не прадукцыя, халі і культура з ідэалогічнага боку, усё-ж мастацка і чыста зрэбана. У гэтым апаляп-на і гэтага мавот прычынае пазлага. Фільм не ўдзяе і мастацкай вышні.

МЕНСК

Пад суд за скажэнне каапрацыйнай лініі Паведамленьне ЦКК КП(б)Бел.

У зьвязу з зьмешчанымі фэльтэтонамі ў газэтах „Зьвязда“, ад 28-ХІІ-27 г. „Рабочы“, ад 25-ХІІ, і інш. газэтах аб дзейнасці Бабруйскага самагуж. прам. асаюу (онажэнны ім наапрацыйнай лініі) ЦКК КП(б)Бел. па высвятленьні гэтага пытаньня паставіла перадаць справу прауратуры для прыцягненьня вінаватых да адказнасці.

Прауратуру Рэспублікі даручана паспоруць прахаджэньне справы па судава-сьледчых органах. ЦКК КП(б)Б даручана ўпоўнаважана РСІ па Бабруйскай акрузе паставіць пытаньне аб прыцягненьні да адказнасці рэвізійную камісію акр. прам. саюзу за пацэарджэньне матэрыялаў праўленія, якія не адпавядаюць сапраўднасці.

Пабудова трамваю ў Менску

1-га лютага ў акрыявакоме адбыла-ся тэхнічная нарада, дзе абмяркоўвалася пытаньне аб пабудове ў Менску трамваю. З дакладам аб праекце пабудовы трамвая выступілі прадстаўнікі ПрамВТУ інжынер Германовіч і Ровенфельд, якія прыехалі з Масквы.

Эскізы праекту ПрамВТУ нарадаю зацьверджаны. У дакладзе прыехалыя інжынеры асьвятлялі асаўвыя напярмкі лініі трамвая, маршруты і г. д. На праекце прадугледжана тры маршруты, якія будуць пабудаваны ў дзьве чаргі. Адава чарга будзе пабудавана ў блэйшым часе, а другая—праз некалькі год. Пабудове трамваю паводле праекту будзе каштаваць у першую чаргу—1.800.000 р.

і ў другую чаргу—500.000 руб. Пабудове трамваю будзе значна пераважваць наветраная сетка, якая будзе заключана ў зямлю.

Нарада зацьвердзіла пачатковыя і канчатковыя пунты трамвайных ліній. З прычыны вузкасці Ленінскае вуліцы і вул. Энгельса, трамвай пойдзе па вул. Валдарскага, або Урыцкага, па Рэспубліканскай, Рэвалюцыйнай па пляц Волі.

Трамвайны парк прадугледжана пабудавать або на Конным пляцы, або на пляцы Троцкага.

Падрыхтоўчая работа па пабудове трамвая пачнецца ўлетку гэтага году. На падрыхтоўчыя работы адпущана 150.000 руб.

Пяцігадовы юбілей кас ашчаднасці

У сярэднім лютага мімае пяць год існаваньня кас ашчаднасці. Зараз у Беларусі адкрыта 470 кас ашчаднасці, уклады якіх на 1 студзеня г. г. складаюць 4.200.000 рублёў.

Нацкамісія ЦВК БССР—Украінскай Акадэміі Навук

Пры Украінскай Акадэміі Навук арганізавалася катэдра ўкраінскай культуры.

У зьвязу з гэтым нацкамісія ЦВК БССР адправіла Украінскай Акадэміі Навук наступную тэлеграму: „Знавальны катэдр украінскае культуры пры Украінскай Акадэміі Навук—гэсьць буйны крок уперэд на тэрыі ў працоўных УССР, але і ўсяго нашага Саюзу ў справе будаўніцтва пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі пралетарскай культуры.“

Нацдынальня камісія ЦВК БССР горада вітае адкрыцьцё катэдры ўкраінскай культуры і жадае ёй ільнявай будаўнічай працы.“

Пуск махорачнае фабрыкі

Праз некалькі дзён будзе пушчана ў ход Менская махорачная фабрыка Менсельпраму. Фабрыка пераабсталявана ванава. Атрыманы вальпавыя варштаты. На фабрыцы будзе занята 80 чал. рабочых. Выпрацоўка фабрыкай—400 сям'як махоркі ў дзень. Пераабсталяваньне фабрыкі каштавала 20 тысяч рублёў.

Літаратура на беларускай мове да 10-годзьдзя Чырвонай арміі

Да юбілею 10-годзьдзя Чырвонае арміі дэпартамент літаратуры і друку па аравядзасці ініцыяваў выданьне юбілейнае на беларускай мове наступнай літаратуры: „Беларуская літаратура 10-годзьдзя Чырвонае арміі“ і „Літаратура на беларускай мове да 10-годзьдзя Чырвонае арміі“.

Паляпшэньне вадазабесьпячэньня гораду Менску

У Менск прыехалі запрошаныя Эльводам геалёгі Ляшчэнка і Гарталь—прадстаўнікі Маскоўскага аддзяленьня геалёгічнага камітэту для складаньня дагавору на дасьледчыя работы па палеанэалягічнае вадазабесьпячэньня г. Менску. Прадугледжваецца высьвідраваць тры артавінскія прабыны каля 300 мэтраў глыбыні кожнае. Гэтыя прабыны дадуць магчымасьць навукова дасьледаваць геалёгічную пабудову вапнякоў, з якіх зараз Менск забясьпячаецца вадою. Работа будзе выканана ў працягу аднаго году.

СПОРТ

Нарвэская спартакіяда

Па сканчэньні ўсесаюзнага зьмовага сьвята лепшых фізкультурнікаў СССР пьедучь у Нарвэгію для ўдзелу ў першай нарвэскай спартакіядае.

Трэба сказаць, што пытаньне ў Нарвэгіі вакошт рабочага спартаўнага руху ўжо высьветлена. Ён мала вятрачана сіла і энэргія на год, каб арганізаваць зьмовую работу спартакіяду.

Буржуазныя спартаўныя арганізацыі пазавымалі ўсіх клубы, пляцоўкі і інш. На былы вініага вольнага памяшканьня для спартаўнага на барацьбе і боксе.

Пасьля доўга перагавораў удалося дабіцца ад рабочага клубу, які вылучаецца прыхільнама буржуазіі, памяшканьня на 3.500 чал. і месца для дзьмага арабегу.

Для правядзеньня гэтага сьвята быў праведзены 10-хроніка абар.“ Гэтыя спартаўныя зьмалыца для рабочых Нарвэгіі будаўніцтвам зьвараваном. Калі чым-і гэта не атрымаецца з поспехам, то спартакіяда пачынецца пачаць рабочую спартаўнага руху ў Нарвэгіі. Спарткіяда пачнецца ў лютым м. цы, на яку арганізацыі ўсёго сьвету.

Зьвальненьне са службы і аддача пад суд працоўнікоў МЦРК

За правоз з Крыму 4-х мяшкоў муні за лік МЦРК і захоўваньне гэтага праступку, прэзыдыум праўленьня МЦРК паставіў зьвольніць з працы 2 работнікаў фруктовага складу Лагуна і Шэндэрава.

— За злыўжываньне службай у куплі 5 пуд. круп і продажу яе па вышэйшай цане зьмешчан з паэды загадчык ларка № 22 і пераведзен у прадаўцы з выгаварам.

— У некаторых магазынах высьветлены недахопы. Прэзыдыум МЦРК паставіў справу перадаць аб гэтым сьледчым органам для высьвятленьня вінаватых і прыцягненьня іх да адказнасці.

Тав. Галадзед вярнуўся ў Менск

2-га лютага вярнуўся з пасадкі ў Маскву старшыня СНК ВССР т. Галадзед.

Новы сілад акрсуду

На апошнім пасяджэньні акрыявакому быў абраны склад акруговага суду. Старшым суду абраны т. Карначоў, намеснікам па крымінальным аддэле т. Жылінскі, па грамадзяскім—т. Кіш. У якасьці членаў акрсуду абраны т.т. Пякура, Грамыка, Грыгарчук, Левін і Шыфрып.

ПРЫЕЗД ДАНЦЫГСКАГА КАМЭРСАНТА. У Менск прыехаў прадстаўнік данцыгскай лясной фірмы гр-н Фішэр для вядзеньня перамоў аб заключэньні зьдзелкі на лясныя матэрыялы.

Здарэньні

— Затрыманьне афэрыстых. Крымінальны вышук затрымаў вядомых афэрыстых М. Рудыцкага, У. Карзынавіча і С. Бельскага, якія шляхам афэры забралі ў Койданава ў селяніна Снарабагатага каня. Конь адабраны ад афэрыстых і вернуты пацярпеўшаму.

— Загадчык гаспадарнай—раотратчык. У Смалявіцкай большым выкрыта недастача рэзной балівы. Раотратчы абраў загадчык гаспадарнай большыця Т. Камэль, які прыцягваецца да адказнасці.

Яўна беспрацоўных разумовай працы

З 6 па 18 лютага па сэкцыі разумовай працы будзе праводзіцца яўна для беспрацоўных, якія знаходзяцца на вучоце сэкцыі, паводле раскладу, які вывешан у памяшканьні Біржы працы. Пры яўна неабходна мець кніжку на атрыманьне дапамогі. Тыя, якія ня зьявяцца, будуць зьняты з працы.

На 12-га лютага г. г. склікаецца 4-ты ўсебеларускі зьезд сэкцыі працоўнікоў друку з наступнаю абвешчанаю дня:

1. Бліжэйшыя рэдакцыі друку (дана сакратар ЦК КП(б)Б т. Кнорын).
2. Дзілд Камітэту па справах друку (дана т. Шыпіла).
3. Справадзача ЦБ СПА СССР

да ўвагі рэдакцыі г. менску.

у нядзелю карада рабкораўскага актыву.

У нядзелю 5-га лютага, а 5-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні рэдакцыі газ. „Зьвязда“ (Савецкая, 63, 3-ці паверх) адбудзецца нарада рабкораўскага актыву г. Менску.

На абвешчаны дна—даклад тав. ПРАЎДЗІНА аб далейшай працы і задачах рабкораўскіх гурткоў.

Рабселькораўскі аддзел.

Да ўвагі рэдакцыі насьценгазэт і рабкораўскіх гурткоў

Рэдакцыя газэты „Зьвязда“, рабселькораўскіх пэчон. улічваючы ўсё яшчэ недастатковую моцную сувязь з рэдакцыямі насьценгазэт і рабселькораўскімі гурткамі, узмацніла свой рабселькораўскі аддзел новымі работнікамі і намеціла плян лепшага абслугоўваньня працы.

Бібліяграфія МАЛАДНЯК

Літ.-мастацкая і грамадзка-палітычная часопісь ЦБ „Маладняка“

Вышаў нумар першых часопісі „Маладняк“ у выданьні ЦК ЛКСМБ і „Чырвонай Зямлі“, вышаў у новай вопратцы—воклады, прыгожай, добра выкананай. Цікаўлюся выстама. Перагортваючы заўважыць дзьве дадатныя рэчы—проза значна выліснула вершам і яшчэ—увесь нумар наладжаны сіламі самога „Маладняка“.

З вялікім задавальненьнем перачытаў апаваданьне „Зьмітрок“ С. Хурсіна. Напісана проста, а разам чуюцца пры ўрастаньняга мастака.

Цікава аповесьць героя Зьмітрука аб змаганьні з старым бытам, з дзікім, зачарсць вельмі бацькам, апавад в грамадзянскае вайны, дзе мы бачым Зьмітрука сапраўдным героем і разам—салдатам рэвалюцыі, яго вялікая драма в-за Настулькі—усё гэта падана добра на агульным фоне летніе вясковае прыроды.

Ня менш цікава і апаваданьне Р. Мурашкі—прыгодніцкага жару. „Прыгодніцкі манастыр“. Сюжэт узяты з жыцьця нашых вартунакоў—асаблівых у прыгоднічнай паласе. І камсамолец і дарослы з задавальненьнем прычытае гэта апаваданьне.

Некль не здавальняе яно „Дзікі сьмех“ (вершы ў прозе) Паўлюка Труса. Добрая, стыльчвая мова, але самая форма наўпол-ністычвая, дый сюжэт няшчаснай прастытуткі з дочкай загінутага ў рэвалюцыі памешчыка досыць закованым.

Рэдакцыя паведамляе ўсё рэдакцыі насьценгазэт, што яна, па першым патрабаваньні рэдакцыі, камандыруе прадстаўніка рэдакцыі з дакладам на тэму аб рабселькораўскай РЭДАКЦЫЯ

Далей ідзе „Князь“ П. Такавача. Заўважваю дасягненьні ў мове аўтара—больш жывал, як у мінулых творах. Наогул жыць малаонок з вясновага быту, тама—ваўдалае сьвастаўна.

Вершы, зьмешчаныя—слабой шром. Новыя імяны—Пюрца, Шаўрук, Мікуліч. Робіць добрае ўражаньне верш Палі Маркавай, „Восеньню мігаюць вочы“ і „Паўстаньне вершаў“ Шумковіча.

Крытычны верш „На шляхох Беларускай пралетарскай літаратуры“ М. Аляхновіча гаворыць аб тым, што Маладняк у сваіх шэрагах пачынае выхоўваць і пралетарскіх крытыкаў. Аўтар сьмела стаў на пазыцыі Ваню ў тым змаганьні па літаратурным фронце, якое ідзе як у РСФСР, так і ў нацыянальных рэспубліках.

Нарэш М. Касьяловіча аб мастацтве нашых суседзяў Латвіі, Эстоніі і Літвы, рэч вельмі патрэбная, закінчанае зорна нумар.

Увесь нумар сьведчыць аб тым, што Маладняк ня спыняецца на шляху наглядальняй працы—у вальпасьці вышкі гэтай працы, як адносна формы, так і зьместу.

Гэты нумар часопісі знойдзе свойно зьмача. А. Садовіч.

Паведамленьні

— У суботу, 4-га лютага, а 7 гадзіне ўвечары, у цэнтрыальным кабінэце агітпрапрацы адбудуцца заняткі сьва-вара сакратароў ячэс КП(б)Б па пастаўкаўніцтва пад кіраўніцтвам тав. Аўтэрава.

— У пятніцу, 3-га лютага, а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні ЦК КП(б)Б, у мейсэ вай, адбудуцца заняткі прафэсара пры дэлегатскіх асаўках. Кіраўніч дэлегатаў членаў асаўках абавязкова.

